

HAYAT

Türkiye'yi Bir Magazin Dergisi Üzerinden Okumak

Emine Güntepe Yeşilbursa

Bu kitabın yayın hakkı PHOENİX YAYINEVİ'ne aittir. Yayınevinin ve yayıncısının yazılı izni alınmaksızın kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

HAYAT

Türkiye'yi Bir Magazin Dergisi Üzerinden Okumak

Emine Güntepe Yeşilbursa

Editör: Fatma Gedikoğlu

Kapak ve Sayfa Düzeni: Gamze Uçak

© Phoenix Yayınevi Tüm Hakları Saklıdır.

Ağustos 2023, Ankara

ISBN: 978-605-9801-65-2

Phoenix Yayınevi-Ünal Sevindik

Yayıncı Sertifika No: 11003

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay-Ankara

Tel: 0(312) 419 97 81 pbx

Faks: 0(312) 419 16 11

e-posta: info@phoenixkitap.com

<http://www.phoenixyayinevi.com>

Baskı:

Repro Bir Matbaacılık Kağ. Rekl. Tasarım Tic. Ltd. Şti.

Sertifika No: 47381

İvedik OSB Matbaacılar Sitesi 1514. Cad.

No: 23-25 Yenimahalle/ANKARA

Dağıtım:

Siyasal Kitabevi

Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1

Kızılay-Ankara

Tel: 0 (312) 419 97 81 pbx

Faks: 0 (312) 419 16 11

e-posta: info@siyasalkitap.com

www.siyasalkitap.com

HAYAT

Türkiye'yi Bir Magazin Dergisi

Üzerinden Okumak

*Hayatımın biricik kahramanı
babam Galip Güntepe'ye...*

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	9
GİRİŞ.....	11

“ESERLER DEVRİNDE” BİR MAGAZİN DERGİSİ:HAYAT (1956-1960)

Hayat’ın Yayına Başlaması ve İlk Sayı.....	17
Hayat’ın Künyesi, Sahibi ve Başlıca Yazarları	17
Hayat’ın İlk Sayısı	19
Karşılıklı Bağımlılık: Demokrat Parti ve Hayat	24
Demokrat Parti: “Eserler Devrinin Yeni Bir Eseri”	24
Dış Politika: “Orada Neler Oluyor”	30
Ailede Değişim: “Güzel Kadınlar ve Çocuk Terbiyesi”	45
Kılık-Kıyafet: “Bir Moda Fantezisi”	55
Gündelik Yaşam: “Her Şeyden Biraz”	61
Eğlence: “Ça-ça-ça’dan Kalipso’ya, Kalipso’dan Rock’n Roll’a”	67
Sanat ve Evrensellik: “Ulusal Sanat’tan Beynelmîlel Festivallere”	72
Uzaydan Yeryüzüne Bilimsel Gelişmeler: “Âlem’den Feza’ya İlim Rekabeti”	79
Spor ve Sağlık Sayfası: “Sıhhatli Bir Güzellik Ancak Sporla Mümkündür”	83
Hayat’ta Gazi Mustafa Kemal Atatürk: “Ölümsüz Önder”	88

27 MAYIS 1960’DAN 12 MART 1971’E HAYAT

27 Mayıs Darbesi’nden Anayasal Sürece “Hayat”	93
Yeni Dönemde Hayat’ın Künyesi.....	93
27 Mayıs Darbesi Sonrasında İlk Sayı.....	94
Askeri Müdahaleden Anayasa Kabulüne Giden Süreçte Hayat	96
1961 Anayasasından 12 Mart Muhtırasına Giden Süreçte Hayat.....	98
Yeni Siyasal Ortama Uyum: “İkinci Demokrasi Devri”	99
Dış Politika: “Dış Dünya’da Neler Oluyor?”	118
Gezi Notları: “Bir dımda Değişen Dünya”	148
Kadın ve Cinselliğe Dair...: “Kadın Olmak Fevkalade Bir Şey”	155
Müzik Eğlence ve Dans: “Herkes Twist Yapıyor”	168
Moda: “Hazır Elbiseler”	176
Gündelik Yaşam: “Hayat’ta Her Şeyden Biraz”	185

Hayat'ın "Ses"i	188
Magazin: "Yeni Dönem Yeni Sosyete"	191
Sanat: "Yeni Kalıplar, Yeni Anlayışlar"	198
Bilim, Sanayi, Teknoloji ve Sağlık: "Âlem'den Feza'ya İlim Rekabeti"	205
Tarih ve "Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk" : "Biraz da Ciddiyet"	218
Sinema: "Beyaz Perde"	235
Sağlıklı ve Zinde Yaşam: "Biraz da Spor"	242

12 MART MUHTIRASI'NDAN 1978'E TÜRKİYE

Yeni Dönemde Hayat.....	251
Muhtıra Sonrası Dönemde Hayat'ta Değişim	251
12 Mart Muhtırası Sonrası İlk Sayı	253
12 Mart Muhtırasından Hayat'ın Sonuna	255
Koalisyonlar Döneminde Siyaset ve Ekonomi	256
Dış Politik Gelişmeler: "Bir Minare, Bir Kule, Bir de Bayrak: Kıbrıs"	272
Gezi Notları: "Hayat'ta Dünya"	286
Gündelik Yaşam: "Hayat'ta Neler Oluyor Biliyor Musunuz?"	289
Kadın ve Aile: "Hayat'ta Kadın- Aile- Sağlık"	299
Hayat'ta Sanat: Sinema, Müzik ve Resim.....	307
Hayat'ta Kılık-Kıyafet: "Dünya'dan Esen Moda Rüzgârı"	316
Bilim, Sanayi, Sağlık ve Teknoloji: "Yeni İcatlar, Yeni Buluşlar"	320
Tarih Yazıları: Türkiye'nin Hayat'ında Atatürk	322
Spor ve Sporcuya Dair: "Şöhretleri Dünyaya Sığmayan Sporcular"	326
Hayat'ta Eğlence de Vardır!	331
Sanatçı ve Siyasetçinin Gündelik Yaşamı: "Cemiyet Haberleri"	332
Hayat'ta Neler Oluyor: Yapısal Değişiklik ve Şevket Rado'lu Hayat'ın Son Sayısı .	337
SONUÇ	339
KISALTMALAR	349
KAYNAKÇA	351
EKLER LİSTESİ.....	383
İNDEKS.....	403

ÖNSÖZ

2014 yılında Hayat mecmuasını doktora çalışması olarak kararlaştırdığımızda Hayat'ın gündelik hayata bakışıyla birlikte hayatımı bu denli değiştirebileceğini tahmin bile edemezdim. Mecmuanın tozlu sayfalarını karıştırmaya başladığımda ise her bir sayının geçmişle bugün arasındaki köprü görevini görmem hiç de uzun sürmedi... Nitekim sanatı bir tutku olarak gören Şevket Rado'nun Hayat'ı, Türk toplumunun yaşamını derinden etkileyecek renkte, anlaşılabilirlikte, uygunlukta haftalık bir mecmua olarak okuyucuya sunulmuştu.

Hayat, Cumhuriyet ideolojisinin üretken, tasarruflu vatandaşlık anlayışından tüketim endekslili yaşam biçimine geçişte önemli bir rol üstlenmişti. Siyasi olarak Truman doktrini, Marshall yardımı, NATO'ya üye olarak tarafını Batı Bloku'ndan yana kullanan Türkiye'nin toplumsal olarak da dönüşmeye ihtiyacı vardı. İşte Hayat Mecmuası, tam da bu noktada bir ihtiyaç neticesinde 1956 yılında doğdu.

Bir magazin dergisi olarak doğsa da incelenen 1135 sayısında ciddi bir gerçek ortaya çıktı. Hayat, sadece bir dönemin ihtiyacından doğan basit bir magazin dergisi olmaktan çok yeni dünya düzeninde Türk toplumuna yeni bir yaşam biçimini çok yönlü propagandayla eklemeye çalışan bir aktüalite dergisiydi. Öyle ki amcamın 1960'larda erkek güzellik yarışması için fotoğraf gönderdiği dergi de aynı Hayat'tı, Yassıada duruşmalarını gün gün saat saat okuyucusuna aktaran da aynı Hayat'tı... Bir hafta Stalin'in kızı Svetlana'nın anıları aracılığıyla komünizm düşmanlığı propagandası yapıyor, bir hafta Başbakan ile Sovyet Rusya ziyaretine giden Şevket Rado'nun Rusya gözlemlerini okuyucuya aktarıyordu. Adnan Menderes'in Başbakanlığı döneminde icraatlarını sayfalarına taşıyan Hayat, 27 Mayıs Darbesi'nden sonra Demokrat Partiyi antidemokratik olmakla suçluyordu. Bir hafta Sri Lanka'yı okuyucusuna tanıtıyor bir hafta Kuşadası, Bodrum ya da Çeşme'de nasıl tatil yapabileceği ile ilgileniyordu. Kısacası Hayat'ın içerik skalası profesyonel bir ressamın renk paleti kadar değişkendi. Siyasetten sanata, tarihten edebiyata, spordan eğlenceye, magazinden turizme kadar birçok konuya dair yazılarla okuyucusuna tek bir mesaj vermeye çalışıyordu. Tüm bu mesajlarda tüketim endekslili Amerikan yaşam tarzı kutsanıyor, geleneksel tasarruflu anlayış ise yok sayılıyordu.

Bu araştırma-inceleme kitabında önemli bir sorunun cevabına ulaşmaya çalıştık. 1956'dan 1978 yılına kadar "Hayat'ta Neler Oluyor?" sorusu üzerinden Türkiye'nin, Türk toplumunun siyasi, askeri, sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel değişim-dönüşüm süreci tüm ayrıntılarıyla ele alındı. Gerek çalışma konumu seçmemde gerekse çalışma sürecinde bana verdiği destekten dolayı danışman hocam sayın Prof. Dr. Temuçin Faik Ertan'a teşekkürü bir borç bilirim.

Dr. Emine Güntepe Yeşilbursa

GİRİŞ

Basın ve yayın araçlarının gelişimini ya da gerilemesini derinden etkileyen faktörler tarihin her döneminde mevcudiyetini korumuştur. Dönemin ekonomik, siyasi, askeri ve teknik şartları (kâğıdın gelişimi, matbaanın kurulması ve geliştirilmesi teknik koşulların başında sayılabilir) zaman zaman basının gelişmesini sağlarken bazı dönemlerde gerilemesine neden olmuştur.

“Hayat: Türkiye’yi Bir Magazin Dergisi Üzerinden Okumak” adlı bu kitabın örneği Hayat mecmuasıdır. Öznenin, yüklem ve tümleçlerle güç kazanıp daha iyi anlaşılması için öncelikle Hayat’ın Türk basın tarihindeki yerinin tespiti gereklidir. Bu bağlamda Hayat ile ilgili olarak kim, nerede, ne zaman, nasıl gibi soruların cevabının aranması esastır.

Basın ve yayın faaliyetleriyle ilgilenildiği her dönemde “özgürlük” kavramı tartışılmıştır. Geçmiş dönemler incelendiğinde gazete ve dergilerin ilgili dönemin mutlak güçleriyle ilgili okuyucuya sundukları ifadeler ne kadar özgür oldukları hakkında günümüzde fikir sahibi olmamızı sağlamıştır.¹ Nihayetinde basın özgürlüğü en geniş tabiriyle, düşünceyi ya da kanaati izne tabi olmadan açıklayabilme gücü olarak tanımlanmaktadır.²

Bu bağlamda Hayat’ın yayın hayatına atıldığı döneme özel bir yer ayırmak gereklidir. 27 yıllık tek partili yönetimin iktidarı demokrasi söylemiyle popülerleşen Demokrat Parti (DP)’ye devretmesiyle basın özgürlüğü konusunda daha özgür bir ortam sağlaması beklentisiyle basın-yayın faaliyetleri yürüten hemen her kesim tarafından desteklenen yeni bir dönem başlamıştır. Nitekim bu beklentiyle 1950 seçimlerinin DP’nin zaferiyle sonuçlanması ve iktidarı devralması dönemin basın organlarının önemli bir kısmı tarafından da desteklenmiştir.³ Gazeteciler, basın özgürlüklerini kısıtlayıcı kanunlarla ilgili daha özgürlükçü yeni düzenlemelerin çıkarılmasını istemiş, yeni iktidar, bek-

¹ Türkiye’de basın özgürlüğü hakkında ayrıntılı bir inceleme için bkz. Yaşar Salihpaşaoğlu, **Türkiye’de Basın Özgürlüğü**, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Hukuku Anabilim Dalı, Ankara 2007.

² Hıfzı Topuz, **100 Soruda Başlangıçtan Bugüne Türk Basın Tarihi**, İstanbul, 1996. s.33-34.

³ DP’yi destekleyen basın organları hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Pınar Kaya Özçelik, “DP’nin Demokrasi Söylemi”, **Ankara Üniversitesi SBF Mecmuası**, Sayı:65-3,ss. 163-184,s.163.

lentileri karşılamak ve seçim öncesi verdiği sözü tutabilmek için kısa sürede 5680 numaralı Basın Kanunu'nu çıkarmıştır.⁴ Yeni Basın Kanunu, 1931 yılında yayımlanan Basın Kanunu'na nazaran daha liberal ve daha özgürlükçü bir kanun olarak görülmüştür. Bu kanun uzun yıllar birçok kez değiştirilmiş ancak yine de yürürlükte kalmıştır. Yeni Basın Kanunu'yla gazete ve dergi çıkarmak için izin alma şartı ortadan kaldırılmış böylece hükümetin basın üzerindeki baskısı azaltılmaya çalışılmıştır. Ayrıca basın suçlarının yargılanma işi özel mahkemelere verilmiş ve gazetede yazılan yazıların cezai sorumluluğu gazete sahiplerinden alınıp yazarlara devredilmiştir.⁵ Böylece DP'li yetkililer seçim öncesi gazetecilere verdiği sözü tutmuş, Basın Kanunu'yla ilgili beklentileri ilk etapta karşılamışlardır. Seçim öncesi gazetecilere verilen sözün tutulması DP ile basın arasında bir "*balayı döneminin*" başlaması ile sonuçlanmıştır.⁶

20 Haziran 1952 tarihinde ise gazetecilerin özlük hakları ile ilgili olarak basın mesleğinde çalışanlarla çalıştıranlar arasındaki münasebetlerin tanzimi hakkında yeni bir kanun yürürlüğe girmiştir.⁷ Kanun'un içeriğinde; gazeteci ile işveren arasında iş akdinin belirlenmesi, tazminat hususu, maaşların ödenmesi, ödemeyen işverenlerin her gün için yüzde iki faiz ödemesi gerektiği, haftalık ve yıllık tatilin resmileşmesi, gazetecilerin sendikalar kurabilmesi gibi son derece özgürlükçü maddeler yer almıştır.⁸ Yeni kanunun, gazetecileri ve gazete sahiplerini korumayı amaçladığı ve iki taraf arasındaki *balayı döneminin* önemli bir göstergesi olduğu söylenebilir. Bununla birlikte yeni iktidar, ekonomik beklentileri net bir şekilde halka gösteremedikçe, bazı gazeteciler bunun sebeplerine yönelik yazılar yazmaya başlamış ve buldukları, gördükleri yolsuzlukları gazetelerinde yayımlamışlardır. Yeni iktidar, bu durumu siyasi bir muhalefet olarak değerlendirmiş ve basın özgürlüğünü kısıtlamaya yönelik yeni tedbirler alma yoluna gitmiştir. Böylece DP ile basın arasındaki "*balayı dönemi*" sona ermiştir.⁹

9 Mart 1954 tarihinde ise *Neşir Yoluyla veya Radyo ile İşlenecek Cürümler Hakkındaki Kanun'un* çıkarılmasıyla bu kez, basın suçları düzenlenmeye çalışılmıştır.¹⁰ Kanun'un birinci maddesinde; "Matbuat vasıtasıyla her ne suretle

⁴ TBMM Zabıt Ceridesi, 9. Devre, Cilt:1, 14 Temmuz 1950, ss.726-747.

⁵ Resmi Gazete, Kanun No: 5680, Sayı:7564, Tarih: 24.07.1950.

⁶ Hıfzı Topuz, 1950 Basın Kanununun liberal bir kanun olduğunu, 1931 kanunu ve sonraki değişikliklerle kurulan güdümlü rejimin yıkılıp hükümetin basın üzerindeki denetiminin hemen hemen kaldırıldığını iddia etmiştir. Ayrıntılı bilgi için bkz. Hıfzı Topuz, **II. Mahmut'tan Holdinglere Türk Basın Tarihi**, s.193.

⁷ TBMM Zabıt Ceridesi, 9. Devre, Cilt: 1, 13 Haziran 1952, ss.210-216.

⁸ Resmi Gazete, Kanun No:5953, Sayı:8140, Tarih: 20.06.1952.

⁹ Çağla Kubilay, DP'nin basın özgürlüğüne bakışını inceleyen bir çalışma yapmıştır. Bu çalışmada dönemin önemli gazetelerinden olan Cumhuriyet, Milliyet, Hürriyet, Yeni Ulus ve Zafar'ı incelemiştir. Ayrıntılı bilgi için bkz. Çağla Kubilay, "*DP Döneminde Basında İspat Hakkı Tartışmaları*", **İletişim Araştırmaları**, Ankara 2014, ss.11-43, s.34.

¹⁰ TBMM Zabıt Ceridesi, 9.Devre, Cilt: 29, 8 Mart 1954, ss.451-526.

Basın, yıllar içerisinde çeşitli değişikliklerle siyasi iktidarlar tarafından kontrol altında tutulmaya çalışılırken sosyal yaşamda yapılan değişikliklerin benimsetilmesinde de basının magazin boyutu destekleyici rol oynamıştır. Okuma-yazma oranlarının çok düşük olduğu bu dönemde, halka Batılılaşma sürecinin doğru anlatılmasında kısa, kolay okunan ve fotoğraflı haberlerle magazin basını yardımcı olmuştur. Okullaşma oranı arttıkça bu kez de Batılı yaşam tarzı insanların ilgisini çekmiştir. Magazin dergileri, zamanla her eğitim seviyesindeki insanın ilgisini çekmiştir.¹⁶

Birbirinden farklı konuları kendine malzeme yapan magazin dergileri, dönemin popüler karakterlerini okuyucu üzerinde bir öykünme yaratabilmek için kullanma yöntemiyle ilgi çekici olmayı başarabilmiştir. Başaramayanlar da basın literatüründe yavaş yavaş yok olmuştur. Magazin dergileri, dikkat çekici ve kalıcı olabilmek için bol resimli, büyük puntolu bununla birlikte az bilginin yer aldığı basit anlatımlı eserler olarak dikkati çekmektedir. Konu seçimlerinde diğer türlere göre daha az seçici olmakla birlikte, cemiyet dedikodularından üçüncü sayfa haberi olarak nitelendirilen sokak cinayetlerine, hayat pahalılığından yemek tariflerine, fallara, burçlara kadar birçok konuda haber ve yazıları okuyucusuna aktarmaktadırlar. Bu bağlamda çok ciddi haberlere yer vermeyen eserler olarak tanımlamak mümkündür.¹⁷

Magazin dergileri insanları bilgilendirmekten çok eğlendirmeyi amaç edinen yayım türü olarak da görülebilir. Bu nedenle verilen haberleri kısa tutarak daha çok görsel malzemeyle okuyucunun dikkatini üzerine çekme yöntemi ön planda tutulmaktadır. Bu anlayışın temeli 19. yüzyıl İngiltere'sinden gelen tabloidization yani magazinleşme kavramıyla örtüşmektedir. Tabloidization ya da Tabloid dergiciliği, seçkin basın anlayışı yerine sıradan insanların da haber yapılmasını sağlamıştır. Burada asıl önemli olan sıradan insanın dahi başına gelebilecek farklı, dikkat çekici olaylardır. Bu yönelimin temelinde insanoğlunun, I. Dünya Savaşı, 1929 Ekonomik Buhranı, İkinci Dünya Savaşı gibi neredeyse tüm dünyayı derinden sarsan dramatik olaylara duygusal olarak başa çıkma çabası yatmaktadır. Nitekim ABD'deki Time, Newsweek, Life gibi dergiler bu türün en popüler eserleri olarak karşımıza çıkmaktadır.¹⁸

İnsanoğlu başından geçen dramatik olayları, ciddiyetsiz –ya da eğlenceli- ancak büyük puntolu bol resimli haberlerle göz ardı etmeyi tercih etmiştir. Magazin dergileri, sağlık, moda, gündelik hayat, eğlence, tarih, sağlık, güzellik, sinema, yemek tarifleri, fallar ve burçlar, bulmacalar, cemiyet dedikodusu gibi geniş yelpazeli konu seçimiyle okuyucunun ilgisini çekmiştir. Bu geniş

¹⁶ Topuz, **II. Mahmut'tan Holdinglere...**, s. 97.

¹⁷ Oya Tokgöz, **Temel Gazetecilik**, İmge Kitabevi, 9.Baskı, Ankara, 2012, s.412.

¹⁸ Tokgöz, **a.g.e.**, s.415-418.

yelpazesıyla okuyucunun güncel hayatın tempolu, yorucu ve stresli tarafını unutturmaya çalışmıştır.¹⁹ Bunu da daha çok dönemin popüleritesi yüksek kişilerini özne olarak kullanarak sağlamıştır. Özne olarak seçilen ünlü isimler, magazin okuyucusu tarafından içselleştirilerek kişiler üzerinde yapay bir etki, suni bir mutluluk hissi yaratmış bu his kişinin yapay bir umuda bağlanmasına da neden olmuştur. Bu durum magazin haberlerinin daha fazla okunması, magazin dergilerinin de daha fazla tirajla satılması sonucunu doğurmuştur.²⁰

Hayat Mecmuası özetlenen basın tarihi kadar, dünyanın ve Türkiye'nin yaşadığı siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel gelişmelerin sonucu olarak yayım hayatına atılmıştır. Nitekim mecmuanın doğduğu 1950'li yıllar, Türkiye için birçok açıdan kırılma noktası olarak kabul edilmektedir. 1950'de Cumhuriyet Halk Partisinin (CHP) iktidarı Demokrat Partiye (DP) bırakması ve yeni iktidarın daha liberal bir politika izlemesi, Türkiye'yi toplumsal açıdan da bir değişime sürüklemiştir. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Soğuk Savaş Dönemi ile birlikte dünya iki kutba ayrılmış ve Türkiye, Marshall Yardımları ile bu iki kutuplu dünyada tarafını kesin bir hamle ile seçmiştir. Bu gelişme, Türkiye'nin politik tercihinin yanı sıra sosyolojik yapısının da değişimi anlamına gelmektedir. Bir zamanların en önemli kavramları olan tasarruf, devletçilik, kamulaştırma ve millî ekonomi yerine tüketim, moda, cinsellik, alışveriş gibi yeni kavramlar gündelik hayat içerisinde sıklıkla kullanılmaya başlamıştır. Dış politikada ise Türkiye'nin denge politikası Sovyet Rusya'nın boğazlardaki talebi ile sona ermiş ve bu gelişme doğrultusunda Batı Bloku'nun içinde yer almasını adeta zorunlu hale getirmiştir. İşte Hayat mecmuası, bu değişimin kabul gördüğü hatta hissedilir hale geldiği bir dönemde, magazin dergisi olarak yayım hayatına başlamıştır. Bu bağlamda, bu çalışma boyunca Hayat mecmuası üzerinden Türkiye'nin içerisinde bulunduğu siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel gelişmeler anlaşılma-ya ve analiz edilmeye çalışılmıştır.

“İnsanların yaşam çerçevesini değiştiren kitle iletişim araçlarının büyük ölçüde artması, çağdaş toplumun en belirgin özelliklerinden birisidir. Bu araçların etkisiyle, insanın doğal çevresinin yapaylaştığına ve fiziksel ortamının kültürleştiğine tanık olmaktadır. Birey, günlük yaşamı içinde bu araçların yoğun iletişim selinde yıkanmakta ve koşullandırılmaktadır”²¹

Bu düşünceden hareketle topluma nasıl bir yön verdiğinin anlaşılması için Hayat mecmuasının 1956-1978 döneminde yayımlanan tüm sayıları -ki

¹⁹ Erkan Yüksel- Halil İbrahim Gürcan, **Habercinin El Rehberi**, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 2001, s.7-10.

²⁰ Yüksel, **a.g.e.**, s. 13.

²¹ Bilgin, **a.g.e.**, s. 119.

toplamda 1135 sayıdır- bütünsel olarak tek tek temalara bölünerek ele alınmıştır.

Her ne kadar derginin sahibi Şevket Rado olsa da Kazım Taşkent'in kuruculuğunu üstlendiği Yapı ve Kredi Bankası ile Doğan Kardeş Matbaası Hayat mecmuasının basılmasında son derece etkin güç olmuştur. Dönemin önemli finans kaynaklarından biri tarafından desteklenen derginin yayın hayatında kaldığı tüm bu dönemin çalışma için seçilmesindeki en önemli etken ise bu süre zarfında derginin sahibinin değişmemiş olmasıdır. Hayat mecmuası, yirmi iki yıl boyunca neredeyse -başlangıçtan hemen sonra verilen altı aylık ara dışında- aralıksız olarak yayımlanmıştır. Bununla birlikte dergi yazarlarının sayfalarında ifade ettiği gibi yüksek sayıda okuyucuya sahip olması da dergiyi çalışma konusu olarak seçme konusunda etkili olmuştur. Aslında Hayat, 1978'den sonra 1992 yılına kadar başka bir yayın grubunun eseri olarak yayımlanmıştır. Sonraki yıllarda başka bir grubun bünyesinde yayın yaptığından dolayı sonraki dönem inceleme alanının içerisine alınmamıştır.

Çalışmanın ana hatları çerçevesinde, mecmuanın siyasete, siyasi çevrelere, aile ilişkilerine, sosyal olaylara, toplumsal değişim ve dönüşüme, iç ve dış politikadaki gelişmelere ve olaylara yaklaşımı değerlendirilmiştir. Bu bakımdan, Hayat mecmuası bu dönemdeki değişiklikleri gözlemlemek için değerli bir kaynak olarak ele alınmıştır.